

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1644
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 127
Ημερομ. Κατάθεσης: 4/12/2025

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΚΕ

Προς τον Υπουργό Υγείας

Θέμα: «Ανησυχητική αύξηση κρουσμάτων λεπτοσπείρωσης στην Ζάκυνθο»

Η λεπτοσπείρωση είναι μια λοιμώδης νόσος που προκαλείται από βακτήρια του γένους *Leptospira*.

Μεταδίδεται από τα ζώα στον άνθρωπο, κυρίως μέσω επαφής με μολυσμένα ούρα ή με νερό και έδαφος που έχουν επιμολυνθεί. Ο κίνδυνος αυξάνεται ιδιαίτερα μετά από πλημμύρες όταν οι άνθρωποι εκτίθενται σε στάσιμα νερά. Η νόσος προσβάλλει πολλά ζώα και τον άνθρωπο. Σε παγκόσμιο επίπεδο καταγράφονται περίπου 1 εκατομμύριο κρούσματα ετησίως, με σχεδόν 60.000 θανάτους. Στην Ευρώπη εμφανίζεται κυρίως στη Μεσόγειο και στην Ανατολική Ευρώπη, και φυσικά στην Ελλάδα.

Η διάγνωση της νόσου συχνά καθυστερεί, καθώς τα συμπτώματα μοιάζουν με άλλες ασθένειες (π.χ. γρίπη). Η έγκαιρη χορήγηση αντιβιοτικών είναι καθοριστική για την αποφυγή σοβαρών επιπλοκών και την πλήρη ανάρρωση.

Η πρόληψη της νόσου περιλαμβάνει αποφυγή επαφής με μολυσμένα νερά, χρήση προστατευτικού εξοπλισμού σε επαγγελματίες υψηλού κινδύνου και έλεγχο των τρωκτικών. Η σωστή ενημέρωση και η έγκαιρη αναγνώριση των συμπτωμάτων αποτελούν τα βασικά μέτρα για τη μείωση της νόσου στον άνθρωπο και στα ζώα.

Η λεπτοσπείρωση και ιδιαίτερα η βαριά μορφή της, η «νόσος Weil», αποτελεί μία από τις σοβαρότερες ανθρωποζωνόσους με κίνδυνο πολυοργανικής ανεπάρκειας και θανάτου.

Σύμφωνα με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/945 της Επιτροπής της 22ας Ιουνίου 2018 σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους και συναφή ειδικά ζητήματα υγείας που πρέπει να καλύπτονται από επιδημιολογική επιτήρηση και τους σχετικούς ορισμούς κρουσμάτων σε συνδυασμό με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 2022 σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1082/2013/ΕΕ, η λεπτοσπείρωση αποτελεί μία εκ των 57 μεταδοτικών νόσων που πρέπει να καλύπτονται από το δίκτυο επιδημιολογικής επιτήρησης και συνεπώς να δηλώνεται υποχρεωτικώς ανά εβδομάδα από όλες τις δομές υγείας προς τον ΕΟΔΥ.

Η Ζάκυνθος, τα τελευταία χρόνια, παρουσιάζει σταθερή ενδημικότητα και υψηλή συχνότητα κρουσμάτων, γεγονός που έχει καταγραφεί από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (<https://www.ertnews.gr/perifereiakoi-stathmoi/zakinthos/zakynthos-panelladiki-protia-sta>

krousmata-leptospeirosis/) και από την ίδια τη Δημόσια Κτηνιατρική Υπηρεσία, η οποία επισημαίνει ότι ορισμένα περιστατικά υπήρξαν θανατηφόρα.

Το πρόβλημα είναι πολυπαραγοντικό και συνδέεται άμεσα με περιβαλλοντικές και θεσμικές αδυναμίες του νησιού, όπως η διάθεση ανεπεξέργαστων λυμάτων στον χείμαρρο Αγίου Χαραλάμπους, οι υπερχειλίσεις φρεατίων αποχέτευσης, η εποχιακή αύξηση απορριμμάτων και λυμάτων λόγω τουρισμού, η ανεπαρκής/ασυνεπής αποκομιδή απορριμμάτων, η κακή χωροθέτηση των κάδων και η έλλειψη τακτικού πλυσίματος–απολύμανσης αυτών, η παρουσία μεγάλου πληθυσμού τρωκτικών και η μη ορθή αποθήκευση απορριμμάτων από τις επιχειρήσεις.

Οι ειδικοί (κτηνίατροι, επαγγελματίες υγείας, επιστήμονες περιβάλλοντος κ.ά.) επισημαίνουν ότι οι ομάδες υψηλού κινδύνου περιλαμβάνουν αγρότες, κτηνοτρόφους, εργαζόμενους στην καθαριότητα, τεχνικούς αποχέτευσης, εργαζόμενους σε υπαίθριες ή τουριστικές υπηρεσίες και άτομα που εκτίθενται σε στάσιμα νερά ή λύματα.

Τα στοιχεία αυτά ενισχύονται από πρόσφατες επιστημονικές δημοσιεύσεις για τη Δυτική Ελλάδα και τα Ιόνια Νησιά, ενώ οι τοπικές υπηρεσίες σημειώνουν ότι η ενδημικότητα της νόσου στη Ζάκυνθο είναι άμεσα συνδεδεμένη με τις υποδομές αποχέτευσης, την καθαριότητα, την εποχική επιβάρυνση και την πίεση στα συστήματα διαχείρισης απορριμμάτων.

Για την ουσιαστική και διαρκή αντιμετώπιση της διασποράς της νόσου, προτείνεται από επιστημονικούς και θεσμικούς φορείς η ίδρυση Μόνιμου Επιδημιολογικού Παρατηρητηρίου Λεπτοσπείρωσης στη Ζάκυνθο, το οποίο θα παρέχει μεταξύ άλλων:

- Συνεχή επιδημιολογική επιτήρηση και έγκαιρη ανίχνευση κρουσμάτων.
- Χαρτογράφηση περιοχών υψηλού κινδύνου.
- Συντονισμό και αξιολόγηση δράσεων ολοκληρωμένης μυοκτονίας.
- Διαφάνεια για τις υποδομές αποχέτευσης και διαχείρισης απορριμμάτων.
- Συστηματική ενημέρωση πολιτών, επαγγελματιών και επισκεπτών.
- Συνεργασία Δήμου, Περιφέρειας, ΕΟΔΥ, Νοσοκομείου & Κτηνιατρικής Υπηρεσίας.
- Ετήσια δημόσια Έκθεση Δημόσιας Υγείας.
- Εναρμόνιση με τις ενωσιακές και διεθνείς πρακτικές επιτήρησης ζωοανθρωπονόσων.

Επειδή η λεπτοσπείρωση είναι μια μεταδοτική νόσος (έστω και σπανίως) η οποία μπορεί υπό προϋποθέσεις να επιφέρει έως και θάνατο του ασθενούς,

Επειδή ως τέτοια η λεπτοσπείρωση είναι μεταδοτικό νόσημα υποχρεωτικώς δηλούμενο σύμφωνα με την υπ' αριθ. Δ1α/Γ.Π. Οικ. 16711/7-4-2022 υπουργική απόφαση με τίτλο “Αναδιαμόρφωση του καταλόγου των υποχρεωτικώς δηλούμενων νοσημάτων”,

Επειδή η παρατηρούμενη αύξηση των κρουσμάτων της νόσου στο νησί της Ζακύνθου είναι πρόβλημα πληθυσμιακής υγείας και πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα με συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων εθνικών και ευρωπαϊκών/διεθνών φορέων,

Επειδή η Ζάκυνθος είναι πολύ δημοφιλής τουριστικός προορισμός, το ζήτημα διαθέτει διασυνοριακό χαρακτήρα και επομένως υπερβαίνει τα εθνικά όρια και αποκτά ενωσιακό ενδιαφέρον ως προς την ασφάλεια της υγείας των πληθυσμών, εντόπιων και μη.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1) Ποια είναι τα επίσημα επιδημιολογικά στοιχεία του ΕΟΔΥ για τη Ζάκυνθο την τελευταία πενταετία;**
- 2) Προτίθεται το Υπουργείο Υγείας να προχωρήσει στη σύσταση Μόνιμου Επιδημιολογικού Παρατηρητηρίου Λεπτοσπείρωσης στη Ζάκυνθο, σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ και τους τοπικούς φορείς;**
- 3) Υπάρχει σχεδιασμός για ενίσχυση των δράσεων πληθυσμιακής υγείας, όπως ολοκληρωμένη μυοκτονία, αναβάθμιση/επιτήρηση αποχετευτικών συστημάτων και καθαριότητας;**
- 4) Προβλέπεται η εφαρμογή στοχευμένης ενημερωτικής εκστρατείας για πολίτες και επαγγελματίες υψηλού κινδύνου;**
- 5) Θα υπάρξει διατομεακή συνεργασία με τα Πανεπιστήμια που διαθέτουν επιστημονική εμπειρία στη μελέτη της νόσου, όπως το Πανεπιστήμιο Πατρών;**
- 6) Προτίθεται να ενημερώσει τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG SANTE), του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Πρόληψη και τον Έλεγχο των Νόσων (ECDC) και του Π.Ο.Υ μέσω του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης και Αντίδρασης (EWRS);**
- 7) Προτίθεται να ζητήσει από το ECDC την εκπόνηση εκτίμησης κινδύνου και την αποστολή ομάδας ειδικών στη Ζάκυνθο με στόχο να συνεργαστούν με τις ελληνικές αρχές για τον έλεγχο των κρουσμάτων λεπτοσπείρωσης εκεί;**

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε το σώμα καταθέτοντας:

- Τα επίσημα στοιχεία κρουσμάτων λεπτοσπείρωσης στη Ζάκυνθο (2015–2025).
- Τις εκθέσεις των υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας για δράσεις πρόληψης, μυοκτονίας και ελέγχου υποδομών.
- Τεχνικά δελτία και εκθέσεις αξιολόγησης συνθηκών καθαριότητας, αποχέτευσης και διαχείρισης απορριμμάτων.

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Δούρου Ειρήνη

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Μαμουλάκης Χaráλαμπος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Παππάς Νικόλαος

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)